

Warszawa, 23-08-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7013.61.2022.ETP

**Pan
dr n. ekon. Adam Niedzielski**

Minister Zdrowia
via ePUAP

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

z wielkim niepokojem odbieram sygnały z doniesień medialnych¹ o problemach w dostępie do refundacji leku dla wszystkich dzieci zmagających się z chorobą SMA, a zatem obywateli, którzy powinni być przez system opieki zdrowotnej otoczeni szczególną troską.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 22 sierpnia 2022 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na 1 września 2022 r., na wrześniowej liście leków refundowanych widnieje najdroższy lek na SMA – Zolgensma². Niewątpliwie to szansa na normalne życie dla dzieci dotkniętych tą rzadką chorobą genetyczną.

¹ „Kosiniak-Kamysz do ministra zdrowia w sprawie refundacji leku na SMA: Nie będę pohukiwał. Ja pana proszę”, <https://tvn24.pl/polska/najdrozszy-lek-na-sma-bedzie-refundowany-w-polsce-wladyslaw-kosiniak-kamysz-apeluje-do-ministra-zdrowia-6080161> [dostęp: 23.08.2022 r.].

² <https://www.gov.pl/web/zdrowie/obwieszczenie-ministra-zdrowia-z-dnia-22-sierpnia-2022-r-w-sprawie-wykazu-refundowanych-lekow-srodkow-spozywczych-specjalnego-przeznaczenia-zywieniowego-oraz-wyrobow-medycznych-na-1-wrzesnia-2022-r> [dostęp: 23.08.2022 r.].

Niemniej lek ten będzie przeznaczony wyłącznie dla dzieci w wieku do 6. miesięcy. Oznacza to, że dzieci chore na SMA w wieku powyżej 6. miesiąca życia będą pozbawione szans na refundację tego leku. Powoduje to poczucie niesprawiedliwości wśród rodziców dzieci chorych na SMA dotychczas korzystających ze zbiorów publicznych, a niemogących skorzystać ze wskazanej refundacji.

W mojej ocenie cenzus wieku nie powinien stanowić przesłanki warunkującej dostęp do refundacji leku dla pacjentów znajdujących się w podobnej sytuacji zdrowotnej. Należy zgodzić się, że osoby dotknięte rzadkimi chorobami mają takie same prawa do leczenia jak każdy inny pacjent. Powinny zatem mieć prawo do takiej samej jakości, stopnia bezpieczeństwa oraz efektywności leczenia, jak osoby, które cierpią na schorzenia występujące częściej³.

Pragnę przypomnieć, że w myśl art. 68 Konstytucji RP, obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Warunki i zakres udzielania świadczeń określa ustawa. Władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej m.in. dzieciom, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku. W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, treścią prawa do ochrony zdrowia jest możliwość korzystania z systemu ochrony zdrowia, funkcjonalnie ukierunkowanego na zwalczanie i zapobieganie chorobom, urazom i niepełnosprawności. Prawo do ochrony zdrowia jest konstytucyjnie gwarantowane i to nie tylko jako prawo, które nadane zostaje jego adresatom przez władzę państwową, ale jest to prawo podstawowe wynikające z przyrodzonej i niezbywalnej godności człowieka, którego przestrzeganie władza państwowa jest zobowiązana ochraniać⁴.

Wobec powyższego, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w podnoszonej przeze mnie sprawie. Zobowiązany będę za przekazanie informacji w powyższej materii oraz odnośnie do zamierzeń resortu zdrowia w celu zapewnienia wskazanej przeze mnie grupie

³ zob. NSA wyrok z dnia 10 października 2017 r., sygn. II GSK 1954/16, LEX nr 2425551.

⁴ zob. A. Zoll, Problemy służby zdrowia w świetle doświadczeń RPO, Prawo i Medycyna 2000, nr 8, vol. 2.

pacjentów właściwego dostępu do leczenia – refundacji powyższego leku oraz bezpieczeństwa zdrowotnego.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/